

Bijdrage CDA voorjaarsnota/perspectiefnota 2021

Mevrouw de voorzitter,

Allereerst dank aan de ambtelijke organisatie voor de beantwoording van de vragen over de voorjaarsnota, perspectiefnota en de jaarstukken.

Voorzitter, we hebben een perspectiefbrief en raadsvoorstel voorliggen waar weliswaar niet heel veel instaat, maar die tegelijkertijd wel een duidelijke insteek heeft: De Grote Pauzeknop wordt ingedrukt. Aanleiding: de huidige financiële situatie, de onzekerheid over een aantal wettelijke ontwikkelingen en vooral ook de Grote Pauzeknop vanwege het onderzoek dat loopt naar toekomstscenario's voor onze gemeente en onze bestuurskracht.

Voorzitter, vorig jaar stelde het CDA bij de begrotingsbehandeling ook voor om een pauzeknop in te drukken. Maar dan voor een maand of drie. En in die periode met externe hulp zelfkritiek en tegenspraak te organiseren om in te zien dat het niet goed gaat en gewoon beter moet. Want voorzitter, de feiten waren en zijn dat deze collegeperiode eerst onze reserves zijn leeggehaald en daarna de belastingen moesten worden verhoogd tot het hoogste niveau in heel Gelderland. En voorzitter, en dat ligt niet alleen het Rijk. De provinciale toezichthouder maakte afgelopen april in een benchmarkgrafiek nog akelig inzichtelijke dat we deze collegeperiode uit de pas zijn gaan lopen met benchmarkgemeenten. We deden en doen het dus ook relatief slecht! En lokale lasten doen we zelf omhoog. Goed onderbouwde verklaringen voor ons relatief slechte presteren hebben we nog steeds niet gehoord. Het blijft bij algemeenheden als bevolkingsopbouw, woningwaarde en het grote aantal zorginstellingen in onze gemeente.

Maar voorzitter, een motie van het CDA (met GB) tijdens die begrotingsbehandeling, om er achter te komen waarom 40% van de Gelderse gemeenten, ondanks alle extra taken, er relatief toch nog wel relatief eenvoudig in slaagt om een sluitende meerjarige begroting op te stellen, en Renkum niet, die haalde het niet. Een meerderheid van deze raad wilde kennelijk niet inzien waarom wij bij die de andere 60% zitten en aan welke knoppen we moeten draaien voor verbetering.

Voorzitter, je zou kunnen zeggen dat het CDA inmiddels toch wel behoorlijk bediend is. Een onderzoek naar toekomstscenario's, een benchmark bedrijfsvoering én een bestuurskrachtraject. En daar is dan ook nog de pauzeknop. Maar Voorzitter, bepaald niet de pauzeknop zoals we deze in november vorig jaar hadden bedoeld. Dat was een korte pauzeknop gericht om op de juiste wijze de schouders te zetten onder een duurzaam herstel van de patiënt 'Renkum'.

Niets van dat alles op dit moment. Zelfs geen doekjes voor het bloeden meer. Maar alleen een Grote Pauzeknop. Letterlijk staat in het raadsvoorstel: "In theorie zouden we alles "on hold" willen zetten in afwachting van de uitkomsten van de onderzoeken naar toekomstscenario's en bestuurskracht". Voorzitter, wat is er gebeurd met de daadkracht van de wethouder zoals vorig jaar rond deze tijd nog werd getoond met het initiatief *stoplokalebezuiniging.nl*. En de oproep aan raadsleden en wethouders om een niet-sluitende begroting op te stellen?

Het CDA sprak toen steun voor deze acties uit, maar kwalificeerde de wethouder en dit college uiteindelijk als een demonstrerende lemming: Al demonstrerend wordt de marsroute richting de afgrond ingezet. Maar een jaar later lijkt de wethouder zich van lemming te hebben ontpopt tot een kat die zich stilletjes terugtrekt richting de laatste rustplek.

Voorzitter, de wethouder als demonstrerende lemming past het CDA beter. Die is immers nog strijdvaardig, ondanks dat de stip de horizon ontbreekt. Namelijk: zelf

verantwoordelijkheid blijven nemen, blijven verbeteren, blijven werken aan het inzichtelijk maken wat beter kan, visievorming op hoe verder met minder. En concrete voorstellen daartoe doen. Dat gesprek voeren we helaas nog steeds niet en met de Grote Pauzeknop wordt het echte gesprek richting, of zelfs na, de gemeenteraadsverkiezingen getild. Daarmee stelt onze fractie vast dat we veel kansen hebben gemist, tijd hebben verloren, maar dat er gegeven de situatie, hoe treurig het ook is, geen goed maar wel een redelijk verstandig voorstel voor ligt. Wij neigen dan ook om voor het voorstel te stemmen.

Voorzitter, de vraag die zich begint op te dringen is de volgende. Willen we kostte wat het kost zelf aan het roer blijven? Ook nu onze belastingdruk al de hoogste van de hele provincie is. Het CDA meent voorlopig van wel. Om verschillende redenen, maar de afgelopen maanden hebben we onder meer veel input van onze inwoners gekregen, in het kader van onze nieuwe Omgevingsvisie. Steeds kwam weer naar voren dat gekoesterd moet worden dat we in prachtige dorpen en een prachtige omgeving leven. Het behoud daarvan en zelf de ontwikkelingen daarbinnen kunnen bepalen, is voor een fractie een groot goed. Het is een heel subtiel evenwicht dat we moeten vinden voor de verschillende ruimtelijke opgaven in onze dorpen. Met behoud van zelfstandigheid kunnen we dat evenwicht zelf blijven zoeken. Juist in een tijd waarin geroepen wordt om de komende jaren 1.000.000 woningen bij te bouwen, kan het zelf vasthouden van roer voor onze groene dorpen van grote betekenis blijken. En uiteraard ook voor het behouden van onze voorzieningen. Want daar kan nu echt niets meer vanaf.

Voorzitter, de acties die nu zijn uitgezet: het toekomstscenario onderzoek, de bestuurskracht verbeteringen en het doorlichten van de bedrijfsvoering, zijn beslist nodig om te rechtvaardigen dat we zelf nog aan het roer mogen en kunnen staan. Wat volgens onze fractie daarbij nog ontbreekt, is het in beeld hebben van het opbrengst potentieel van grond / grondbeleid de komende jaren? Kan grond een bijdrage leveren aan het meerjarig sluitend krijgen van onze begroting? Het antwoord op die vraag ik volgens onze fractie nog een ontbrekend puzzelstukje in al het onderzoeksgeweld.

Ik dank u voor uw aandacht.